

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 7Csp/72/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8321203782
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2022:8321203782.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Tomášovou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtne č. 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtne č. 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. D. XXX, o zaplatenie sumy 3 392,96 eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 50,- eur s prísl. z a s t a v u j e.

Žalobu vo zvyšnej časti z a m i e t a.

Žalovanému voči žalobcovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Pôvodný žalobca Všeobecná úverová banka, a.s. sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 29.11.2021 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 3 392,96 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 21.10.2021 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

Podanie žaloby odôvodnil tým, že medzi stranami konania bola uzatvorená zmluva o vydaní a používaní platobnej karty dňa XX.XX.XXXX. Ku karte bol vedený účet č. XXXXXXXX. Žalovanému bol poskytnutý úver s dohodnutým úrokom 22,80 %. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mal žalovaný schválený úverový rámec 2 400,- eur a bol povinný platiť štandardnú mesačnú splátku vo výške 80,- eur. Uviedol, že posledný deň v kalendárnom mesiaci je kartový účet zaťažený úrokmi štandardnou úrokovou sadzbou a úrokmi vypočítanými vypočítanými sankčnou úrokovou sadzbou, prípadne je v jeho prospech pripísaný úrok v dôsledku kreditného zostatku na kartovom účte.

Uviedol, že žalovaný si nespĺnil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy a to napriek viacerým výzvam z jeho strany. Pred odstúpením pohľadávky na vymáhanie vystavil dňa XX.XX.XXXX nový výpis z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu XX.XX.XXXX a konečným zostatkom vo výške 3 392,96 eur. Žalovaný nespĺnil povinnosť uhradiť peňažný záväzok a dostal sa do omeškania v lehote splatnosti do XX.XX.XXXX.

V priebehu súdneho konania pohľadávka voči žalovanému bola postúpená na spol. Intrum Slovakia s.r.o. a uznesením zo dňa XX.XX.XXXX súd pripustil, aby do konania na stranu žalobcu namiesto pôvodného žalobcu vstúpila spol. Intrum Slovakia s.r.o.

Žalovaný žalobcov nárok uplatnený v súdnom konaní nerozporoval.

Rozsudkom č.k. 7Csp/72/2021-79 zo dňa XX.XX.XXXX tunajší súd žalobu zamietol a žalovanému voči žalobcovi nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Rozhodnutie právne odôvodnil § 261 ods. 6 písm. d), § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 2, § 504, § 506 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období, § 1 ods. 2, § 1 ods. 8, § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1 až 3, § 53 ods. 9, § 54 ods. 1, 2, § 524 ods. 1, 2, § 657, § 559 ods. 1, 2, § 565, § 875v, § 100, § 101, § 103 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník platný a účinný v rozhodnom období, § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku.

Vychádzal zo zistenia, že medzi Všeobecnou úverovou bankou, a.s. a žalovaným bola dňa 20.11.2020 uzatvorená Zmluva o vydaní a používaní kreditnej karty. Ku dňu výpisu z úverového účtu 05.10.2021, mal žalovaný schválený úverový rámec 2.400,- eur mesačne a bol povinný platiť štandardnú mesačnú splátku úveru vo výške 80,- Eur. Žalovaný predmetný úver začal čerpať dňa XX.XX.XXXX. Výzvou zo dňa XX.XX.XXXX Všeobecná úverová banka, a.s. vyzvala žalovaného na zaplatenie dlžnej splátky za mesiac 09/2018. Pôvodný veriteľ z dôvodu neuhrádzania splátok žalovaným vyhlásil ku dňu XX.XX.XXXX okamžitú splatnosť úveru. Z predloženého výpisu z kartového účtu žalovaného vyplýva, že celkovo žalovaný výbermi a platbami kartou, vyčerpал finančné prostriedky vo výške 2 989,81 eur a posledný výber realizoval dňa XX.XX.XXXX. Žalovaný v prospech veriteľa vykonal úhrady vo výške 2 755,- eur a poslednú úhradu vykonal dňa XX.XX.XXXX. Žalobcom uplatnený nárok predstavuje debetný stav na kartovom účte po zaúčtovaní transakcií, úrokov, poplatkov spojených so správou a používaním karty. Posledný kalendárny deň v mesiaci je kartový účet zaťažený štandardnými úrokmi a sankčnými úrokmi. Žalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že so žalobcom sa už dohodol na postupnom splácaní uplatnenej pohľadávky, a to sumou 50,- eur mesačne, prvú splátku uhradil v januári a ďalšiu vo februári.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že bola uzatvorená zmluva, na základe ktorej žalovaný vyčerpал sumu 2.989,81 Eur a v prospech pôvodného veriteľa realizoval úhrady vo výške 2.755,- Eur. Počas súdneho konania žalobcovi uhradil sumu 100,- eur. V prvom rade skúmal, či voči žalovanému v konaní nie je uplatňovaný premlčaný nárok, ktorý už nie je možné vymáhať. Žaloba vo veci bola podaná dňa XX.XX.XXXX, teda za účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka. Pôvodný veriteľ celý dlh zosplatnil ku dňu XX.XX.XXXX pre nezaplatenie splátky splatnej dňa XX.XX.XXXX, pričom v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka plynie premlčacia doba celého zosplatneného dlhu nie od okamihu doručenia oznámenia alebo výzvy veriteľa na jeho splatenie, ale od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie. Ak teda v prerokúvanej veci išlo o splátku splatnú XX.XX.XXXX, začala týmto dňom plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovaného. Trojročná premlčacia doba zosplatneného zvyšku dlhu tak uplynula najneskôr XX.XX.XXXX. Nárok na úroky z omeškania ako akcesorický nárok na príslušenstvo k hlavnému záväzku pritom podlieha rovnakému premlčaniu ako záväzok hlavný. Pôvodný žalobca v danom spore podal žalobu až dňa XX.XX.XXXX, teda v tom čase bol už jeho nárok nepochybne premlčaný. Z uvedeného dôvodu žalobu v celom rozsahu zamietol.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to v celom rozsahu. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za nesprávne, a to s poukazom na neplynutie lehôt upravených zákonom č. 62/2020 Z. z., podľa ktorého v zmysle ust. § 1 a ust. § 8 lehoty odo dňa XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX (spolu 36 dní) a odo dňa 19.01.2021 do 28.02.2021 (spolu 40 dní) neplynú. Počítajúc 76 dní zákonného neplynutia lehôt počítajúc od splátky splatnej dňa XX.XX.XXXX a podania žaloby dňa XX.XX.XXXX, konštatoval, že žaloba bola podaná v 3-ročnej premlčacej dobe,

teda ním uplatnený nárok premlčaný nie je. Nakoľko žalovaný od posledného podania zaplatil sumu 50,- Eur, vzal žalobu v časti 50,- Eur s prísl. späť a navrhol odvolaciemu súdu konanie v tejto časti zastaviť. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že zaviazá žalovaného na zaplatenie sumy 2.977,86 Eur s prísl. v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a priznal mu aj náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu.

Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 12CoCsp/18/2022-99 zo dňa XX.XX.XXXX pripustil čiastočné späťvzatie žaloby a to v časti o zaplatenie 50,- eur s prísl. a v tejto časti rozsudok zrušil a konanie zastavil. Vo zvyšnej časti rozsudok zrušuje a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolací súd sa v prvom rade v rámci odvolacieho konania zaoberal čiastočným späťvzatím žaloby v sume 50,- eur s prísl.. Žalobca vzal svoju žalobu čiastočne späť po tom, čo súd prvej inštancie vo veci rozhodol, ale jeho rozhodnutie nebolo zatiaľ právoplatné. Žalobca má dispozičné právo k žalobe. Môže ju zobrať späť i po rozhodnutí súdu prvej inštancie. Dôvodom nepripustenia späťvzatia je nesúhlas protistrany z vážnych dôvodov. V predmetnom prípade došlo k čiastočnému späťvzatiu žaloby v sume 50,- eur s prísl. z dôvodu úhrady uvedenej sumy žalovaným. Odvolací súd po tom, čo zistil, že žalovaný sa k čiastočnému späťvzatiu nevyjadril, pripustil čiastočné späťvzatie návrhu v rozsahu špecifikovanom žalobcom, t.j. 50,- eur s prísl. a v tomto rozsahu zrušil zamietavý výrok rozsudku súdu prvej inštancie a konanie zastavil.

Následne sa odvolací súd zaoberal odvolaním napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie vo zvyšnej časti. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah žalobcom a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

V ďalšom uviedol, že súd prvej inštancie na predmetný prípad správne aplikoval už platné a účinné ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka, ktoré tak súdom dáva možnosť ex offo skúmať, či žalobcom uplatnené právo na zaplatenie dlhu zo strany spotrebiteľa nie je premlčané. Z uvedeného ustanovenia teda možno vyvodiť oprávnenie súdov ex offo prihliadať na premlčanie v prípade spotrebiteľských sporov, avšak s poukazom na prechodné ustanovenie § 879v Občianskeho zákonníka, tak súdy môžu postupovať len v prípade konaní začatých po účinnosti uvedeného ust. § 54a Občianskeho zákonníka, t.j. po 05.12.2018. Vzhľadom na to, že v predmetnom prípade bola žaloba podaná na súd dňa XX.XX.XXXX, t.j. už za účinnosti ust. § 54a Občianskeho zákonníka, bolo možné ust. § 54a Občianskeho zákonníka v predmetnom prípade aplikovať.

Poukázal, že možnosť predčasne zosplatniť spotrebiteľský úver v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka je upravená v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka s tým, že pre platné zosplatnenie úveru je potrebné kumulatívne dodržanie tam stanovených podmienok, a to: ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, dohoda medzi veriteľom a dlžníkom o tom, že ak sa nesplní niektorá splátka, stane sa zročným celý dlh (ide o tzv. stratu výhody splátok), prípadne celý dlh sa stane zročným aj vtedy, ak to bolo určené v rozhodnutí súdu, uplatnenie práva najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a upozornenie spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní. Až po kumulatívnom splnení uvedených podmienok možno dospieť k záveru, že došlo k platnému zosplatneniu spotrebiteľského úveru. Uviedol, že v tomto smere je potrebné zdôrazniť, že ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka až po trojmesačnom omeškaní. V tejto časti je toto ustanovenie tzv. lex specialis k § 565 druhej vete Občianskeho zákonníka, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri pôžičke splácanej mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, stanú sa následne splatné najmenej dve ďalšie splátky.

V takom prípade by veriteľ z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, čo by však bolo v podstate v rozpore s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom sa stali zročnými aj ďalšie splátky. Táto okolnosť však nemá vplyv na plynutie premlčacej doby. Zdôraznil, že ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nedošlo k novelizácii § 103 Občianskeho zákonníka, a preto aj v prípade spotrebiteľských zmlúv premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada a nie od okamihu predčasného splatenia, resp. nie od okamihu splatnosti nezaplatenej splátky, ktorá predchádzala predčasnému zosplatneniu úveru. Skutočnosť spočívajúca v zosplatnení poskytnutého úveru len deklaruje, že došlo k splatnosti dlhu v celom rozsahu, avšak dôvodom vzniku zosplatnenia celého poskytnutého úveru je nesplatenie určitej splátky, teda už od tohto momentu začína plynúť premlčacia doba. Moment zosplatnenia poskytnutého úveru tak nezakladá začiatok plynutia premlčacej doby, rovnako ho nezakladá ani dátum splatnosti nezaplatenej splátky, ktorá predchádzala zosplatneniu úveru, ale rozhodujúcou okolnosťou, z ktorej je potrebné vychádzať je dátum splatnosti tej splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu celého úveru, ako to vyplýva z § 103 Občianskeho zákonníka. Z vyššie uvedeného tak vyplýva, že bolo potrebné správne identifikovať tú splátku, pre ktorú došlo k zosplatneniu celého úveru. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že pôvodný veriteľ zosplatnil celý dlh pre nezaplatenie splátky splatnej dňa XX.XX.XXXX (bod 21. odôvodnenia), teda týmto dňom začala plynúť aj premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovaného, s čím sa stotožňuje aj odvolací súd. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že trojročná premlčacia doba zosplatneného zvyšku uplynula najneskôr dňa XX.XX.XXXX, s čím rovnako odvolací súd súhlasí, avšak osobitne zdôrazňuje, že ďalej bolo potrebné prisvedčiť odvolaniu žalobcu, nakoľko v čase plynutia premlčacej doby od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX došlo v zmysle príslušných ustanovení Zákona o mimoriadnych opatreniach k tomu, že táto premlčacia doba neplynula, teda došlo k jej predĺženiu o dni neplynutia. Z vyššie cit. ust. § 1 písm. a) Zákona o mimoriadnych opatreniach vyplýva, že k prvému neplynutiu lehôt došlo od XX.XX.XXXX (t.j. od účinnosti Zákona o mimoriadnych opatreniach) do XX.XX.XXXX, teda premlčacia doba neplynula spolu 37 dní. V zmysle vyššie cit. ust. § 8 Zákona o mimoriadnych opatreniach, druhé obdobie neplynutia premlčacej doby bolo v čase od XX.XX.XXXX (t.j. od účinnosti Zákona o mimoriadnych opatreniach) do XX.XX.XXXX, teda premlčacia doba neplynula spolu 41 dní. Z uvedeného tak vyplýva, že v priebehu plynutia premlčacej doby v predmetnom prípade, došlo k jej neplynutiu, a to spolu v rozsahu 78 dní a teda uvedený počet dní je potrebné pripočítať k dátumu XX.XX.XXXX, teda koniec premlčacej doby v dôsledku príslušných ustanovení Zákona o mimoriadnych opatreniach pripadol na deň XX.XX.XXXX. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná na súd dňa XX.XX.XXXX, možno konštatovať, že zo strany žalobcu bola žaloba podaná v rámci plynutia premlčacej doby.

Vzhľadom na vyššie uvedené, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo zvyšnej časti podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušil a postupom podľa § 391 C.s.p. vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Uložil súdu prvej inštancie bude preto znova vo veci konať v intenciách naznačených odvolacím súdom - opätovne posúdiť žalobcom uplatnený nárok, preskúmať, či uzatvorená zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, či žalobca je nositeľom aktívnej vecnej legitímácie, pričom sa tiež vysporiada so všetkými námietkami sporových strán vznesených v priebehu celého konania - následne vo veci znova rozhodne, a samozrejme, svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2, 3 C.s.p. aj náležite odôvodní.

Žalobca dňa XX.XX.XXXX zobrať žalobu čiastočne späť v časti uplatneného nároku na zaplatenie sumy 50,- eur a to z dôvodu, že žalovaný počas súdneho konania dňa XX.XX.XXXX túto sumu žalobcovi uhradil.

Podľa § 145 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

Žalovaný nesúhlas s čiastočným späťvzatím žaloby nevyslovil a preto súd v zmysle vyššie uvedených ustanovení konanie čiastočne zastavil.

Tunajší súd riadiac sa pokynmi odvolacieho súdy a jeho vysloveným právnym názorom vec opätovne posúdil.

Súd sa opätovne oboznámil so žalobným návrhom a jeho prílohami a to zmluvou o vydaní a používaní kreditnej karty, výzvou na zaplatenie, oznámením o okamžitej splatnosti úveru, výpisom z účtu žalovaného, písomným vyjadrením žalobcu, výpoveďou žalovaného a zistil nasledovný skutkový stav:

Medzi spol. Všeobecná úverová banka, a.s. a žalovaným bola dňa XX.XX.XXXX uzatvorená Zmluva o vydaní a používaní kreditnej karty. Ku karte bol vedený účet č. XXXXXXXX. Úver bol poskytnutý s dohodnutým úrokom 22,80 % ročne. Ku dňu výpisu z úverového účtu XX.XX.XXXX, mal žalovaný schválený úverový rámec 2 400,- eur mesačne a bol povinný platiť štandardnú mesačnú splátku úveru vo výške 80,- eur. Žalovaný predmetný úver začal čerpať dňa XX.XX.XXXX.

Výzvou zo dňa XX.XX.XXXX Všeobecná úverová banka, a.s. vyzvala žalovaného na zaplatenie dlžnej splátky za mesiac 09/2018. Doporučenú zásielku žalovaný nevyzdvihol v odbernej lehote a vrátila sa veriteľovi ako nedoručená dňa XX.XX.XXXX.

Pôvodný veriteľ Všeobecná úverová banka, a.s. z dôvodu neuhrádzania splátok žalovaným vyhlásil ku dňu XX.XX.XXXX okamžitú splatnosť úveru. Žalobca v konaní nepreukázal, doručenie oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru žalovanému.

Z predloženého výpisu z kartového účtu žalovaného vyplýva, že celkovo žalovaný výbermi a platbami kartou, vyčerpal finančné prostriedky vo výške 2 989,81 a posledný výber realizoval dňa XX.XX.XXXX. Žalovaný v prospech veriteľa vykonal úhrady vo výške 2 755,- eur a poslednú úhradu vykonal dňa XX.XX.XXXX. Splátky boli splatné k 20. ňu príslušného kalendárneho mesiaca.

Žalobca v písomnom vyjadrení uviedol, že žalovaný dňa XX.XX.XXXX vyplnil žiadosť o aktiváciu pôžičkovej karty Quatro. Žiadosť bola schválená dňa XX.XX.XXXX. Kreditná karta je forma revolvingového účtu, t.j. automaticky obnovovaného úveru, ktorý je čerpaný používaním tejto karty. Podpísaním žiadosti žalovaný súhlasil s opakovaným obnovovaním úverového limitu. Ku dňu vyhotovenia výpisu z kartového účtu mal žalovaný schválený úverový rámec 2 400,- eur so zmluvným úrokom 22,80 % ročne so štandardnou splátkou 80,- eur mesačne. Dňa XX.XX.XXXX veriteľ vyhlásil okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku z dôvodu porušenia platobnej disciplíny žalovaným.

Uviedol, že žalovaný začal čerpať úverový rámec dňa XX.XX.XXXX a vyčerpal sumu 2 989,81 eur. Plnenie žalovaného v prospech kartového účtu predstavuje sumu 2 755,- eur.

Žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie sumy 3 392,96 eur predstavuje debetný stav na kartovom účte po zaúčtovaní transakcií, úrokov, poplatkov spojených so správou a používaním karty. Posledný kalendárny deň v mesiaci je kartový účet zaťažený štandardnými úrokmi a sankčnými úrokmi.

Žalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že so spol. Intrum Slovakia sa už dohodol na postupnom splácaní uplatnenej pohľadávky a to sumou 50,- eur mesačne. Prvú splátku uhradil v januári a ďalšiu vo februári. Uviedol, že nemá vedomosť o tom, žeby mu bol zasielaný dokument – oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Ak by o tom vedomosť mal, teda o tom, že sa úver stal splatným v roku 2018, túto skutočnosť by okamžite riešil a nenechal by to tak. Aj so žalobcom, teda spol. Intrum komunikuje a snaží sa dlh splácať.

Podľa § 261 ods. 6, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení vecí (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadala.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 1 ods. 8 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „Zákon“), banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá a) prijíma vklady a b) poskytuje úvery a ktorá má na výkon činností podľa písmen a) a b) udelené bankové povolenie. Iná právna forma banky sa zakazuje.

Podľa § 7 ods. 1 Zákona, o udelení bankového povolenia rozhoduje Národná banka Slovenska. O udelení bankového povolenia pre banky podľa osobitného predpisu a o udelení bankového povolenia na vykonávanie hypotekárnych obchodov rozhoduje Národná banka Slovenska po prerokovaní s Ministerstvom financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“). Žiadosť o udelenie bankového povolenia sa predkladá Národnej banke Slovenska.

Podľa § 92 ods. 8 Zákona, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane

jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi pôvodným veriteľom a žalovaným je aj spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Je potrebné zdôrazniť, že záväzkový vzťah, ktorý je predmetom konania, je bankový úver, ktorý na rozdiel od úverov, napr. od nebankových spoločností je regulovaný aj špeciálnou právnou úpravou zákona o bankách. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle § 2 ods. 3 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách podlieha bankovému povoleniu a nad činnosťou bánk zároveň vykonáva dohľad Národná banka Slovenska.

Bez bankového povolenia nemôže nikto prijímať vklady, vydávať bankové platobné karty, poskytovať z vkladov úroky alebo iné odplaty, ktoré sú daňovým výdavkom podľa osobitného predpisu, poskytovať úvery a pôžičky v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti, z návratných peňažných prostriedkov získaných od iných osôb na základe verejnej výzvy, vykonávať platobný styk a zúčtovanie pre iného v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti (§ 3 zákona o bankách).

Súd mal ďalej za preukázané, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa XX.XX.XXXX v spojení s dodatkom č. 4 zo dňa XX.XX.XXXX a prílohou k tejto zmluve, právny predchodca žalobcu spol. Všeobecná úverová banka, a.s., postúpil svoju pohľadávku voči žalovanému na žalobcu.

Zákonná úprava postúpenia pohľadávky bankou alebo pobočkou zahraničnej banky (ďalej len „banka“) je obsiahnutá v zákone č. 483/2001 Z. z. o bankách o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako osobitná úprava (lex specialis) pred všeobecnou úpravou (lex generalis)

o postupovaní pohľadávok v zmysle § 524 až § 530 Občianskeho zákonníka, a to nadobudnutia účinnosti aktuálneho zákona o bankách od 1. januára 2002.

V zmysle zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky banky musia byť splnené kumulatívne všetky podmienky upravené v § 92 ods. 8 tohto zákona, t.j. pohľadávka banky môže byť postúpená (aj jej časť), ak je splatná, a to až po predchádzajúcej písomnej výzve a omeškanie klienta so splnením postupovanej pohľadávky je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní.

Osobitná regulácia pravidiel pre postúpenie bankovej pohľadávky oproti všeobecnej právnej úprave bolo uzákonené z dôvodu, aby sa umožnilo bankám ako krajné opatrenie proti chronickým neplatičom dlhov použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Takéto postupovanie bánk voči ich klientom zákon o bankách doteraz výslovne neupravoval, čo v praxi spôsobovalo vážne výkladové problémy pri riešení otázky, či by pri prípadom postúpení pohľadávky banky voči jej klientovi došlo alebo nedošlo k porušeniu bankového tajomstva s cieľom ochrany klientov bánk.

Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučujú dobromyseľnosť postupníka.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s pokynmi odvolacieho súdu, preto tunajší súd skúmal, či v konaní je daná aktívna vecná legitímácia na strane žalobcu.

Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z XX.XX.XXXX, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

Spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť však iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

Z obsahu spisu je zrejmé, že postupca – Všeobecná úverová banka, a.s., mienil ukončiť záväzkovo-právny vzťah uzatvorený medzi ním a žalovaným vyhlásením predčasnej splatnosti úveru a to ku dňu XX.XX.XXXX.

Žalobca však v konaní nepreukázal, že zo strany pôvodného veriteľa došlo k účinnému vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru. Žalobca nepreukázal, aby oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru nieže bolo doručené žalovanému, ale nepreukázal ani jeho odoslanie a teda, že sa mohlo dostať do dispozičnej sféry žalovaného. V uvedenom oznámení bol žalovaný zároveň vyzvaný na zaplatenie dlžnej sumy v stanovenej lehote, teda takýmto spôsobom pred postúpením pohľadávky mal byť vyzvaný na splnenie peňažného záväzku, tak ako to vyžaduje zákon o bankách, avšak táto výzva nebola žalovanému doručená a nebolo ani preukázané, žeby sa dostala do jeho dispozičnej sféry.

Žalovaný vo svojej výpovedi tiež uviedol, že oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru mu nebolo doručené a ani žeby mal vedomosť o tom, že v rozhodnom čase mu bola nejaká písomnosť pôvodným veriteľom doručovaná. Opak v konaní preukázaný nebol.

Súd preto dospel k záveru, že splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie splatnej pohľadávky nebolo v konaní preukázané.

Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa XX.XX.XXXX (publikovaný Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 60/2018) uviedol: „ Podľa názoru dovolacieho súdu v danej veci kardinálnym právnym problémom je otázka platnosti či neplatnosti právneho úkonu postúpenia pohľadávky podľa § 39 OZ. Teda, či podmienky pre postúpenie pohľadávky banky bez súhlasu žalovaného na tretiu osobu, ktorá nie je bankou (žalobca) podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB musia byť splnené, aby došlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky voči žalovanému na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok, alebo v prípade ich nedodržania prichádza sankcia v podobe absolútnej neplatnosti právneho úkonu postúpenia. Súdny oboch inštancií v tejto veci sa veľmi podrobne vysporiadali so všetkými relevantnými dôvodmi týkajúcimi sa neplatnosti právneho úkonu o postúpení pohľadávky, a dovolací súd si tieto skutočnosti všimol a v plnom rozsahu s ich uvedenými argumentami súhlasí. Rozhodujúcou okolnosťou v prejednávacom prípade je v prvom rade vo všeobecnosti fakt, ktorý nemožno opomíňať, že sa jedná o spotrebiteľský spor (pohľadávka banky zo spotrebiteľského úveru). Zároveň ďalšími zo zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (podmienkami) je preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a dlžníkovu následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva (porovnaj § 92 ods. 8 tretia veta ZoB), aby nedošlo k jeho porušeniu. Uvedené spolu úzko súvisí, avšak vzájomne sa nevyklučuje. Podľa § 525 ods. 2 OZ nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom. Dovolací súd preto konštatuje, že v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.“

Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/26/2017 zo dňa XX.XX.XXXX uviedol: „Rozborom ustanovenia § 92 ods. 8 bankového zákona, ktoré od schválenia pôvodného znenia zákona do času uzavretia zmluvy úverovej veriteľky a žalobkyne o postúpení pohľadávok nedoznalo žiadnej zmeny (odhliadnuc od prečíslovania k 1. januáru 2009 pôvodného odseku 7 na odsek 8, v tejto súv. por. čl. III bod 46 a čl. XI zákona č. 552/2008 Z. z.) treba dospieť k tomu, že celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke (ktorou sa v nasledovnom rozumie rovnako ako v zákone i pobočka zahraničnej banky) buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta ustanovenia definuje dve takéto podmienky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto krokom, ktoré predpokladá už § 524 ods. 1 O. z.), z ktorých prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou nepretržité viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje úpravu situácie, v ktorej (napriek splneniu podmienok postúpenia) banka uplatniť právo pohľadávku postúpiť nebude môcť a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením (tu rozumej v čase medzi splnením oboch podmienok podľa prvej vety § 92 ods. 8 bankového zákona a samotným pristúpením k uzavretiu postupovacej zmluvy) svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude – vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku zákonom trval kvalifikovaný čas presahujúci jeden rok. Ostatná (tretia) veta ustanovenia je potom z pohľadu správnosti uchopenia problému nižšími súdmi bez významu, nakoľko táto vymedzuje len povinnosť odovzdania postupníkom postupcovi aj dokumentácie preukazujúcej tzv. život právneho vzťahu (resp. pohľadávky) a úpravu týkajúcu sa samotného bankového tajomstva a jeho prelomenia (dovolateľkou vzťahovaného na ustanovenie ako celok).

Z takejto úpravy vyplýva zjavná neudržateľnosť argumentácie dovolateľky tým, že v prípade súčtu všetkých omeškaní úverového dlžníka trvajúceho viac než rok sa nemusí trvať ani na výzve banky klientovi pred postúpením pohľadávky, keď časť úpravy o tom, že skôr uvedené neplatí, sa vzťahuje výlučne na zachovanie práva banky uplatniť právo na postúpenie pohľadávky napriek neskoršiemu

plneniu klienta a nie aj na ustúpenie od podmienok, za ktorých k postúpeniu možno pristúpiť (hocako tu môže byť predmetom diskusie tá otázka akcentovaná dovolaním, podľa ktorej v takomto prípade nie je zrejmé, čo by v čase po oneskorenom splnení klientom jeho záväzku vrátane príslušenstva malo byť ešte predmetom postúpenia pohľadávky). To obdobne platí aj o nosnej časti samou dovolateľkou ponúknutej odpovede na otázku predostieranú dovolaním, teda že § 92 ods. 8 bankového zákona ako celok treba chápať len ako úpravu podmienok, za ktorých môže dôjsť k prelomeniu bankového tajomstva, pretože takáto interpretácia opomína, že splnením podmienok podľa prvej vety ustanovenia zákonodarca podmienil nielen postúpenie pohľadávok mimo tzv. bankový sektor, ale tiež také postúpenie, pri ktorom pohľadávku patriacu pôvodne jednej banke prevezme iná osoba s rovnakým statusom.

Tým, čo je ale z pohľadu správnosti úvah nižších súdov v prejednávanej veci podľa názoru dovolacieho súdu tým najdôležitejším, je to, že zadefinovanie v rámci bankového zákona podmienok, za ktorých môže banka pristúpiť k postúpeniu pohľadávky, je z povahy veci úpravou, ktorej zmyslom (účelom) je to, že bez splnenia takýchto podmienok k postúpeniu prísť nemôže (nesmie). Z pohľadu tolerovateľnosti správania sa subjektov nepochybne súkromnoprávneho vzťahu zmluvy o postúpení pohľadávky je preto rozhodujúce, že u jedného z týchto subjektov a to u postupcu treba usudzovať na existenciu zákonnej povinnosti správať sa určitým spôsobom – neplatí tu, že ho nemožno nútiť konať, čo zákon neukladá, ale je tu presný opak v podobe záujmu zákonodarcu na tom, aby sa konalo určitým zákonom predpokladaným spôsobom. Druhou stranou rovnakej obraznej mince je potom, že na nesprávanie sa zákonom výslovne ustanoveným spôsobom, teda odmietnutie učiniť zadosť pomerne jednoznačnej právnej úprave, je potrebné nazerať ako na zakázané a teda i odporujúce zákonu.

Ak zákonným dôsledkom rozporu právneho úkonu (nerozhodno či obsahu úkonu alebo len jeho účelu) so zákonom je v sfére súkromného práva jeho neplatnosť, podľa názoru dovolacieho súdu neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu úpravy rozhodnej aj pre výsledok konania v prejednávanej veci než tú, že podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 O. z.).

Pri nutnosti vyslovenia práve uvedeného boli ďalšie otázky nastolované dovolaním právne nevýznamnými či nanajvýš akademickými, ak neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávok bez ochoty alebo schopnosti žalobkyne preukázať splnenie podmienky postúpenia reprezentovanej písomnou výzvou banky pred postúpením spôsobila nedostatok prechodu žalobou uplatneného práva na žalobkyňu a teda i nedostatok jej aktívnej legitímácie konštatovaný už nižšími súdmi.“

Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 1Obdo/92/2018 zo dňa XX.XX.XXXX uviedol: „Dovolací súd pri nastolenej právnej otázke poukazuje na rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/26/2017 z 28. marca 2018, ako aj na rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24. apríla 2018 (publikovaný Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 60/2018), z ktorého vyplýva, že „ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon“. V rozsudku sp. zn. 7Cdo/26/2017 z 28. marca 2018 dospel dovolací súd rozborom § 92 ods. 8 zákona o bankách k záveru, že celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke buď inej banke alebo aj subjektu mimo bankový sektor. Predmetné ustanovenie nemožno, len na základe jeho zaradenia do konkrétnej časti zákona, chápať ako celok len ako úpravu podmienok, za ktorých môže dôjsť k prelomeniu bankového tajomstva, pretože takáto interpretácia opomína vyššie uvedený zmysel tohto ustanovenia. Z § 92 ods. 8 zákona o bankách teda vyplýva presný záujem zákonodarcu na tom, aby sa konalo určitým zákonom predpokladaným spôsobom, pričom neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu tejto zákonnej úpravy než tú, že podmienky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie. Nerešpektovanie tejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 Obč. zák.). 40. V rozsudku sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24. apríla 2018 dovolací súd uviedol, že osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie pohľadávky potrebné. Podmienky vyplývajúce z § 92 ods. 8 zákona o bankách dovolací súd označil za špeciálne

zákonné podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva (porovnaj § 92 ods. 8 tretia veta zákona o bankách), aby nedošlo k jeho porušeniu. Uvedené spolu úzko súvisí, avšak vzájomne sa nevylučuje. Dovolací súd konštatoval, že v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Na absolútnu neplatnosť postúpenia musí pritom prihliadnuť súd aj bez námietky (z úradnej povinnosti). Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť. K dovolateľovej argumentácii ohľadne námietky, že § 92 ods. 8 zákona o bankách upravuje výnimky z bankového tajomstva a nie podmienky pre platné postúpenie pohľadávky dovolací súd v prejednávanej veci uviedol, že aj keď je uvedené ustanovenie § 92 zákona o bankách systematicky zaradené do štrnástej časti právneho predpisu s názvom Bankové tajomstvo, nemožno len na základe tohto zaradenia bez ďalšieho usudzovať, že zákonodarca pri úprave postúpenia pohľadávky bankou na nebankový subjekt, mal zámer riešiť výlučne len otázku ne/porušenia bankového tajomstva. Pokiaľ by bolo uvedené cieľom, nič by nebránilo tomu, aby to v znení zákona výslovne uviedol. Podmienky platného postúpenia pohľadávky banky a podmienky možnosti prelomenia bankového tajomstva sa vzájomne nevylučujú, ale práve naopak sa prekrývajú. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že právnu otázku nastolenú dovolateľkou dovolací súd už v minulosti vo vyššie uvedených konaniach posudzoval a vyriešil, z dôvodu ktorého nie je daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku opätovne riešil. Dovolací súd vo vyššie uvedených konaniach vyriešil právnu otázku tak, že § 92 ods. 8 zákona o bankách upravuje podmienky, ktorých splnenie je nevyhnutné pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktorú má voči klientovi, na inú banku, alebo aj na osobu, ktorá nie je bankou. Postúpenie pohľadávky v rozpore s uvedeným ustanovením má za následok absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení podľa § 39 OZ.“

Z dôkazov ktoré súdu predložil žalobca nevyplývalo to, že boli splnené zákoné predpoklady pre postúpenie pohľadávky Všeobecnej úverovej banky, a.s. voči žalovanému na žalobcu. Zo strany pôvodného veriteľa nedošlo k účinnému vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru a žalovaný pred postúpením pohľadávky na žalobcu nebol písomne vyzvaný na úhradu dlžnej sumy, tak ako to vyžaduje zákonná úprava.

Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí IV. ÚS 270/2012 z XX.X.XXXX uviedol, že rozhodovacia činnosť súdu má zodpovedať dôvere k rozhodovacej praxi súdov v zmysle právnej istoty spočívajúcej v tom, že v skutkovo a právne porovnateľných veciach by sa malo rozhodovať obdobne, čo je naplnené vtedy, ak ide o ustálenú rozhodovaciu prax súdu najvyššej súdnej inštancie. Uviedol taktiež, že požiadavka právnej istoty neznamená, že judikatúra sa nemôže vyvíjať.

Žalobca tak podľa názoru súdu nedisponuje dostatočnou aktívnou vecnou legitímáciou v predmetnom konaní, lebo zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná, keďže banka môže postúpiť iba splatnú pohľadávku a iba po predchádzajúcej písomnej výzve dlžníka, čo zo strany žalobcu preukázané nebolo.

Súd preto žalobu v celom rozsahu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu.

Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom spore súd konanie čiastočne zastavil a to čo do nároku na zaplatenie sumy 50,- eur s prísl. v odvolacom konaní a čo do sumy 50,- eur s prísl. v konaní pred súdom prvej inštancie a to z dôvodu úhrady finančných prostriedkov žalovaným v prospech žalobcu. Z procesného hľadiska zastavenie konania zaviniť žalovaný. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol. Žalovaný mal tak v konaní iba nepatrný neúspech a preto by mu vznikol nárok na priznanie plnej náhrady trov konania. Žalovanému však v súvislosti s týmto konaním žiadne trovy nevznikli, preto mu súd ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.